

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ו אלול תשפ"ג | דף היומי בבלי: קידושין ל | דף הכולל: גיטין פא.
דף היומי בהלכה: מסימן קס"ב סעיף ב' עד סעיף ג'.
מוסר: אהבת חסד - פרק י"א עד 'ואמרו חז"ל'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: "הביטחון השביעי" סוף שער השמחה

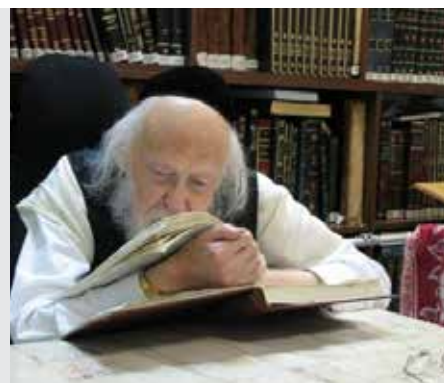

וְתִקְבַּל פְּרָחִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
כַּתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה
לְרַבּוֹת נִבְחָנֵי 'דְרֵשׁוּ' וּלְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל

הנהלת דרשו

נכד רבינו, שבמשך שנים רבות שהה בבית
מרון בליל ראש השנה, העיד כי סבו היה מקבל
את הבאים למעונו ביום קדוש זה בקורת רוח
מרובה ושמחה מיוחדת ויוצאת דופן

מאצילותו וממקצת דרכיו של מרון הגרי"ש אלישיב זצוק"ל

רבינו הבחין בעשרות הסטנדרים המזדקרים אל חלל בית המדרש ובלא אומר ודברים ניגש בטבעיות והחל להשיב את הסטנדרים למקומם בזה אחר זה, בעוד המתפללים, ההמומים ממראה הישיש בן השמונים, הטורח בסידור בית המדרש, ממהרים לסייע בידיו לכבד את בית ה'.

כבני מרון

בלילות ראש השנה, היו גודשים את בית מדרשו של רבנו אין ספור יהודים, שהשתוקקו להתברך מפיו בכתיבה וחתימה טובה לקראת השנה הבאה.

בלילה שלפני ראש השנה, בשעה שתיים ורבע לפנות בוקר, התקבצו המתפללים סביב שערי בית מדרשו של רבנו לקראת אמירת הסליחות, ברם בית הכנסת היה נעול על מסגר ובריה והבאים נאלצו לעמוד ולהמתין ברחוב עד שרבינו הגיע למקום, שפשט בכיסו ופתח את הדלת בעזרת המפתח האישי השמור עימו.

המתפללים, שנכנסו למקום בעצם ליל, הופתעו לגלות כי כל הסטנדרים ניצבים על גבי ספסלי בית הכנסת. הסתבר, כי המנקה שניקה את המקום בחצות הלילה, הניח את כל הסטנדרים על ספסלי בית המדרש ולאחר שסיים את מלאכתו לא טרח להשיבם למקומם.

כאשר שמע את דברי, אמר באנחה: "מפני מה צריך הבעלזער רב להטריח את עצמו ולהגיע עד לכאן?"

השבתי כי האדמו"ר בא לברך ולהתברך בברכת 'א גוט יאר', אולם מהבעת פני רבנו ראיתי, כי לא נחה דעתו ועדיין הוא תמה מפני מה מטריח האדמו"ר את עצמו לבוא אליו.

כאשר האדמו"ר עמד בפתח הבית, קם רבנו על רגליו. כאשר האדמו"ר נוכח כי רבנו עומד, לא אבה אף הוא לשבת, מפני הכבוד, וכך נותרו השניים עומדים על רגליהם בכל עת הביקור. בתום הדברים ליוו רבינו את האדמו"ר עד פתח ביתו ונפרד ממנו בידידות ובחמימות.

לאחר שהאדמו"ר עזב את הבית, שאל אותי רבנו בשנית: "מדוע הבעלזער רב היה צריך להטריח את עצמו עד לפה?"

בתקופה מאוחרת יותר, כאשר רבנו התאושש מהניתוח שעבר בליבו, הגיע האדמו"ר לברקו בבית החולים שערי צדק. מחמת הדוחק הרב ששרר בחדר ומפאת חולשתו הרבה של רבנו, לא אבה האדמו"ר להתעכב כדי שלא להטריחו בעת חוליו.

למחרת התקשר אלי המשב"ק, הרב יחיאל מיכל פירר, וציין כי נשלח בשם האדמו"ר לדרוש בשלום רבנו. נסעתי לבית החולים ומסרתי לרבנו כי האדמו"ר מבעלזא שואל בשלומו.

רבנו שמע את הדברים ותכף ומיד נענה ואמר: "טוב שבאת, מבקש אני שתמסור לבעלזער רב את התנצלותי על שלא כיבדתי אותו כראוי ולא קמתי מפניו בעת שביקר אותי אתמול!" זאת על אף שבעת הביקור נקט רבנו בצעד נדיר, ולמרות שהיה חלוש ורפה כח לאחר הניתוח שעבר, קם ממיטתו לכודו של האדמו"ר והתיישב בכיסא שליד המיטה.

"אנא מסור לאדמו"ר", המשיך רבנו, "שישנה הלכה המובאת בשולחן ערוך, שחולה אינו צריך לקום מפני מבקריו. ברם ישנם רבים הטועים וסוברים, שהטעם לכך הוא משום חולשתו של החולה, אך למעשה לא זהו הטעם, אלא מפני שמקום החולה אינו מקום מכובד ודומה הוא לבית המרחץ שאין הוא מקום הידור".

כאשר שבתי אל האדמו"ר למסור את דבר השליחות, הגיב האדמו"ר ואמר, שישנו עוד טעם לכך והוא מפני שהשכינה שורה למעלה מראשותיו של חולה, ועל כן אין לחולה לקום בדרך כבוד מפני אחרים, בעת שהשכינה נמצאת על ראשו.

(מתוך הספר: עמודו של עולם)

בין ההמונים שחלפו לפניו נראו יהודים רבים שבורי לב וידועי סבל, בחורים מבוגרים שלא מצאו את זיווגם, אנשים שלא זכו לזרע של קיימא, מעוכבי פרנסה ושאר קשי יום. רבנו היה מקבלם בחמימות, לוחץ את ידיהם בעידוד ומאציל עליהם מברכותיו הזכות, שחזקה עליהן שאינן שבות ריקם.

לאחר שקהל ההמונים שפקד את בית המדרש כילה לעבור לפניו, היה מרן פונה למעונו ומוסיף לקבל את האנשים הרבים, שהמשיכו לנהור מקרוב ומרחוק, בכדי להקביל את פניו ולהתברך מפיו הטהור.

לעיתים קרובות, בטרם החל הקהל העצום לחלוף על פניו, חסו בני הבית על כוחותיו הדלים של רבנו והפצירו בו לבל ילחץ את ידי ההמונים הפוקדים את מחיצתו, כדי שגופו החלוש לא יכרע תחת העומס הכבד והדוחק העצום.

אולם רבינו היה מפטיר לעומתם: "לאז מיר אנהייבן!" (קודם נתחיל!) מושיט ידו לקהל הממונים, שעברו לפניו כבני מרון, ומאציל עליהם מברכותיו הטהורות. שהרי כיצד ניתן שלא להושיט יד ולחזק את ליבו של יהודי שבור לב, המבקש להתברך לקראת השנה הבאה?!

נכד רבינו, הרב דב ישראלזון, שבמשך שנים רבות שהה בבית מרן בליל ראש השנה, העיד כי סבו היה מקבל את הבאים למעונו ביום קדוש זה בקורת רוח מרובה ושמחה מיוחדת ויוצאת דופן, יותר מכל ימות השנה. כשהרבנית היתה מבקשת להתחיל בסעודה, הוא היה מציין בעדינות, כי אם בני הבית אינם רעבים עדיין, הוא מבקש להמשיך ולקבל את פני הבאים.

מכבדים זה את זה

סיפר הרב משה פריד: בשנת תשע"א, בימים שבין כסה לעשור, הגיע כ"ק האדמו"ר מבעלזא לברקו בביתו כדי לברך ולהתברך בברכת השנים. טרם באו נכנסתי לחדר רבנו, בכדי להודיעו כי האדמו"ר מבעלזא מתעתד להגיע לביתו בעוד כמחצית השעה.

רבנו היה מונח בעצם תלמודו, בשקידה עצומה במסכת שבת, כשלפניו פתוחה הגמרא וכמה מספרי הראשונים. כדרכו לא הבחין בי כלל, עד שמחוסר ברירה נאלצתי להפסיקו מלימודו.

האזינו לתוכנית 'הפוחת בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

סיפר המשגיח הגה"צ רבי שלמה זולבה זצ"ל, בליל ראש השנה הראשון בו התפללתי בישיבת מיר, חשבתי כי עוד רגע קט יתנפצו כל החלונות, מקול ההדף העצום אשר נשמע בזעקת 'אמן' יהא שמייה רבא' בהיכל הישיבה בקול רם

הגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א, על סגולות להינצל בדין

להתייחס אליה, כאילו לא פגע בה (שו"ע או"ח כ"ה, א') כך אם הכעיסוהו, ציערוהו או פגעו בו, יעביר על מידותיו ולא יתייחס אליהם כלל ועיקר, אלא יתן דעתו כאילו לא אירע עמו דבר. ואף מידה כנגד מידה לא ידקדקו בדין אחר מעשיו הרעים. וכותב רבינו יונה (שערי תשובה א, כ"ח) "המעביר על מידותיו, זה פתח תקוה נכבד מאד".

ודאי כי בכל השנה כולה יש להתחזק בזה, על אחת כמה וכמה בעת קיום הדין בראש השנה. וכל זאת כאמור מלבד שהנהגות של קפיא וכעס, הם כזריעה לא טובה לשנה הבאה.

רבים צריכים לו

הגרי"ס המשיל את הכרעות הדין בר"ה למפעל המעסיק פועלים רבים, וחפץ לקבל לשורותיו פועל בכיר חדש. לאחר שעיינ המועמד בחוזה ההעסקה, התלונן כי הפסקת הצהריים תהיה קצרה מידי עבורו, מאחר וביתו רחוק מהמפעל ואין באפשרותו הכלכלית לסעוד במסעדה הסמוכה ולא יישאר לו מספיק זמן לסעוד ולשוב מביתו בהפסקה הקצרה. השיבו המנהל כי לעובדים הבכירים הנחוצים לחברה, מממן המפעל ארוחות במסעדה הסמוכה, כיון שטובת המפעל הוא, שישובו בזריזות רעננים ושבעים להמשך עבודתם.

"אתה זוכר את כל המפעל" - לקב"ה ישנם פועלים רבים בעולם כולו, אך אנשים הנחוצים לקב"ה, מקבלים חיים, בריאות שפע ושמחה לא על חשבון מעשיהם הטובים, אלא מאחר וטובת המפעל הוא שיהיו בריאים ומרוצים. לכן עצה טובה לזכות בדין היא, להיות 'איש שרבים צריכים לו', איש שעצם קיומו, הוא טובת המפעל - העולם. שאם לא כן, הוא נבדק אם יש לו לשלם על חייו וטובותיו. יש להדגיש כי 'רבים צריכים לו', אינו דווקא ראש ישיבה, רב או עסקן בכיר, אלא אף הדואג לחינוך ילדיו ולהצלחת חבריו ובני ביתו, הרי הוא בבחינת "רבים צריכים לו".

יתן ה' ונזכה לזרוע זרעים טובים ומבורכים לשנה טובה ומתוקה, ולהיכתב בספרן של צדיקים גמורים בתוך שאר כל בני ישראל לגאולה שלמה בזאת השנה

(נכתב ונערך על ידי אחד השומעים ובאחריותו)

(מתוך עלון שואלין ודורשין יום הכפורים תש"פ)

החפץ חיים תמה (אהבת חסד ב', ה') על כך שאנשים מחפשים ורודפים אחר סגולות שונות ומשונות, בכדי להמתיק דינם ולשנותו לטובה, וטורחים ומשקיעים בהן כספים ויגיעה רבה - עד כי יש אומרים שנהפכנו מ'עם סגולה' ל'עם סגולות' - חלקן סגולות אשר אין להן שחר, וחלקן אמנם מועילות, אך רק כסגולות ותו לא. ומדוע - תמה הח"ח לא מקיימים את הסגולות אשר הורונו חז"ל עליהם, שבוודאי מועילות וחלקם אף ללא טירחה והוצאת ממון כלל.

בין הדברים עורר לדברי הגמ' בשבת (קי"ט, ב) "אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמייה רבא בכל כוחו, קורעים לו גזר דינו". וישנה גירסה שאף גזר דין של שבעים שנה לרעה קורעים לו. ומפרשים תוס' שיענה בכל כוונתו, כלומר שיכוון שיהא שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים ומביא מהפסקתא "כשישראל נכנסים לבתי כנסיות, ואומרים יהא שמייה רבא מברך בקול רם, מבטלים גזירות קשות". משמע שבכל כוחו הוא אף בקול רם.

סיפר המשגיח: (הגה"צ רבי שלמה זולבה זצ"ל) בליל ראש השנה הראשון בו התפללתי בישיבת מיר המעטירה, חשבתי כי עוד רגע קט יתנפצו כל החלונות, מקול ההדף העצום אשר נשמע בזעקת 'אמן יהא שמייה רבא' בהיכל הישיבה בקול רם. וכחלק מההכנה לראש השנה, עורר לכך שעלינו להתגעגע ולייחל שיהא שמו הגדול מבורך ואף אם לצערנו במהלך השנה איננו מתגעגעים כראוי ומצפים לכך, אך לפחות בראש השנה "אשר כל התפילות סובבות את גילוי מלכותו יתברך בעולם בימות המשיח, יש לנו להתכונן להתאוות ולהתגעגע להתגלות זאת" (עלי שור ב, ט"ז).

המעביר על מידותיו

פתח הצלה נוסף המועיל מאד בדין, הם דברי הגמרא (ר"ה י"ז, א) "כל המעביר על מידותיו, מעבירים לו על כל פשעיו, שנאמר נושא עוון ועובר על פשע. למי נושא עוון, למי שעובר על פשע". וביאר רש"י "שאינו מדקדק למדוד מידה כנגד מידה למצערם אותו, ומניח מידותיו והולך לו. כמו אין מעבירין על המצוות... אין מידת הדין מדקדקת אחריהן, אלא מנחת והולכת".

כלומר כשם שאם הזדמנה לפניו מצוה, אסור לעבור עליה ולא

אני זוכה ללמוד מדי יום בבית כנסת חשוב ומרכזי בירושלים בחברותא יחד עם אבי מורי הרה"ג ראש הכולל שליט"א. במבואת בית הכנסת פגשתי קבוצת לומדים מחשובי בית המדרש שעמדו בתור כדי להירשם לתוכנית. כמה נפלא היה לראות את השיח ביניהם ולהבין את כל ההבדלים בין ארבעת המסלולים של תוכנית ה'עמוד היומי'

הרב חיים שיינברגר מנהל מוקד 'דרשו' ורכז המשרד של תוכנית ה'עמוד היומי'.
על ההתרגשות הגולדה בעבודת הקודש בדרך להצלחה הגדולה של תוכנית ה'עמוד היומי'

של מאות אלפי בני ישראל, ללמוד, לדעת, ולהתעלות. הלב ממש נרגש לפגוש את הבקשות רבות שמגיעות לכאן מדי יום, לייסוד שיעורים נוספים בגמרא ובהלכה, לפתיחת מקומות מבחן חדשים במקומות נידחים ברחבי הארץ שגם בהם החל לזרוח אור התורה ורבים מבקשים להצטרף. כמה מרגש לקבל פניות מנשות האברכים שחסות על זמנן היקר של בעליהן העוסקים בתורה מבוקר עד לילה ומבקשות להתעדכן בעבורם במועד וחומר המבחן הבא. כמה נפלא לקבל שיחה מאמא שלבקשת בנה הלומד בישיבה מתקשרת לרשום את הפרטים האישיים של בנה לקבלת קוד דרשו. ריבונו של עולם, אלו הם בניך!

קחו למשל את הפנייה שהתקבלה מקודם. התקשר יהודי מבוגר מאוד, בשנות ה-80 המאוחרות. הוא סיפר שביום מבחן המסכם בגמרא שהתקיים לאחרונה נערך פדיון הבן לבן נינו (!) ולכן לא היה בידו להשתתף במבחן כרגיל. הוא התקשר למשרד וביקש להשלים את המבחן. בבדיקה קלה בתוכנה הבחנתי שהנבחן לא דילג ולו על מבחן אחד מאז תחילת המחזור הקודם (!) בדף היומי. הנבחן הזה הצטרף ל'דרשו' בגיל 80 ומאז זה כבר כעשר שנים שלא מדלג על שום מבחן. 'דרשו' זורם בדם של מבוגרים וצעירים כאחד..

שיחות כאלו, לצד רבות אחרות, מלמדות על כלל ישראל, העם הנבחר, על הכבוד העצום ועל האהבה הרבה שהוא רוחש לתורה הקדושה. אשרינו שזכינו.

שנת תשפ"ג נחרטה בהיסטוריה של מפעל 'דרשו' כשנת המהפכה הגדולה בלימוד ש"ס תלמוד ירושלמי. בתחילת שנה זו הוכרז כזכור על תוכנית 'קנין ירושלמי'. מי מילל ומי פילל להצלחה אדירה שכזו. מי העלה על קצה דעתו את המהפך הענקי שהתחולל נגד עינינו. אלפי לומדים הצטרפו לתוכנית ונבחנים מאז מדי חודש בקביעות על שלושים דפי ירושלמי.

ואם חשבנו שזה השיא, מתברר שהוא עדיין לפנינו. בשבועות האחרונים פורסם על התוכנית החדשה ה'עמוד היומי' - עמוד גמרא ליום בכל ימות השנה. כבר עכשיו נראה שעידן חדש מתחיל בעולם התורה בארץ ובכל העולם. מכל מקומות התורה בארץ הקודש ומכל קצווי תבל זורמות אלינו בקשות לרישום. אברכים

רוצים להיווכח בצימאון האדיר של עם ישראל לתורה הקדושה? רוצים להתבשרם ולו במעט מהאהבה הבלתי פוסקת של העם הנבחר למשאת נפשו? ברוכים הבאים למשרדי דרשו. כאן תוכלו להיווכח בכמיהה העזה של מאות אלפי בני ישראל לתורה הקדושה. כאן תזכו כל רגע לחוש מקרוב את ה'דופק' של עולם התורה, את האהבה הפועמת ללא הפסקה.

יפה שעה אחת במשרדי 'דרשו' כדי ללמד זכות על עם ישראל, בכל יום בשנה, וכמובן לקראת היום הקדוש שבפתח.

צוות דרשו יודע להעריך את הזכות שנפלה בחלקו להיות כלי שרת ולשמש בקודש אצל עשרות אלפי הלומדים משתתפי התוכניות השונות. להיות חלק מהמערך האדיר זוהי זכות של ממש, בכך הם גם זוכים ללוות מקרוב ולראות את הצמיחה האדירה בכל שלב, הגידול המבורך בקרב לומדי התורה הקדושה אשר נתן ה' חכמה בליבם לרכוש קנייני נצח בידיעות מקיפות במרחבי התורה ומקצועות ההלכה.

קירות המשרדים כאן כבר ראו הכול. הסיפורים המרגשים שוברים כאן שיאים כל יום מחדש. אל המקום הזה מגיעות מדי יום מאות פניות מקהל רבבות הנבחנים מכל רחבי תבל, כל פנייה היא סיפור, כל בקשה היא אגדה של אהבת התורה בלתי מסויגת. הצוות רגיל לקבל שיחות מרגשות מנבחנים שלא מתפשרים ולא מוותרים על השתתפות במבחנים החודשיים גם במצבים בלתי אפשריים. גם בעתות שמחה או להיפך ר"ל. רבים רבים מהם לא מעגלים פניות ולא חושבים לרגע לוותר על המסגרת. פניות רבות מתקבלות כאן, מחתנים באמצע ימי השבע ברכות שמבקשים לברר על מקום מבחן הקרוב לביתם החדש, או לחילופין ממחותנים שלא קובעים יום לחתונת צאצאיהם לפני שמוודאים שימי השמחה לא יתגשו בימי המבחנים - -

אהבת התורה זורמת כאן בקווי הטלפון. כל שיחה של נבחן היא מערכה של קידוש ה'. מבוקר עד לילה הצוות עסוק בפניות שמתקבלות מקהל הנבחנים. ניתן לשער שכל הפניות עוסקות בבירור מלגות והפקדות וכו', אבל לא. ברור שגם פניות כאלו מתקבלות והן מטופלות ביעילות ובמהירות כמיטב המסורת, אבל החלק העיקרי של הפניות וה'סאב-טקסט' של כולן מספרים על כמיהה, ביקוש, וצימאון לתורה הקדושה.

שעה אחת במשרדי 'דרשו' מפגישה אותך עם הרצון האמיתי

ובעלי בתים, זקנים עם נערים, רואים בתוכנית הזו הזדמנות פז להימנות בלגיונו של מלך בלימוד עקבי ורכישה ידע בכל הש"ס. מרגע שתוכנית זו הפציעה לעולם, היא צוברת תאוצה בסדר גודל בלתי נתפס. תחילת זמן חורף תשפ"ד תהיה בעז"ה תקופה היסטורית שתשנה את פני עולם התורה בעז"ה. אני זוכה ללמוד מדי יום בבית כנסת חשוב ומרכזי בירושלים בחברותא יחד עם אבי מורי הרה"ג ראש הכולל שליט"א. במבואת בית הכנסת פגשתי קבוצת לומדים מחשובי בית המדרש שעמדו בתור לעמדת 'נדירים פלוס' כדי להירשם לתוכנית. כמה נפלא היה לראות את הפולמוס הערני ביניהם, את השיח ביניהם שידע להסביר היטב את כל ההבדלים בין ארבעת המסלולים.. בני התורה התחברו לתוכנית החשובה הזו שכבר עכשיו בדרך לכבוש את עולם התורה. לעם ישראל יש בהחלט עם מה לגשת לימי הדין הבאים עלינו לטובה, ובזכות התורה ולומדיה יינצל העולם.

בצאתה של שנה מבורכת, מרובת עשייה מוצלחת בסייעתא דשמיא, ובפתחה של שנה חדשה שבאה עלינו לטובה, לא נותר אלא להודות על העבר ולבקש על העתיד - ריבונו של עולם, אבא טוב ומיטיב, נותן התורה הקדושה. תעלה לפניך שנת תשפ"ג בה התקדש שמך הגדול, שנה שהתרבו חיילים לתורתך הקדושה, שנה שהביקוש העצום ללמוד ולהבין את דרכי ההלכה המשיך לפרוץ כל שיא וגבול - תעלה לפניך שנת תשפ"ג, אותה קידשו אלפי בניך בלימוד והעמקה בש"ס תלמוד ירושלמי, שנה בה בחרו אלפי תלמידי חכמים להוסיף עוד על הקודש ולהרבות בעמל התורה בתוכנית 'חבורת ש"ס', שנה בה התרבו חיילים לתורה בפתחת המחזור

החדש של 'קנין הלכה'.

תעלה לפניך אהבת התורה של בניך אהוביך אשר גם בעיתים של קושי ודחק מתדבקים באמת הנצחית ללא שיור. תעלה לפניך תשוקתם של בחורי הישיבות הקדושות אשר שוקדים על דלתי התורה בעצה ובתבונה של 'מוקד גישמאק', להתקדש בקדושה העליונה שהיא למעלה מכל העולמות - -

תעלה לפניך שנת תשפ"ג אשר זה עתה בחתימתה בחרו אלפי לומדים ותלמידי חכמים לקבל את התורה באהבה, הכריזו 'נעשה ונשמע' וקיבלו על עצמם להשתתף בתוכנית הלימוד החדשה 'עמוד היומי' לידיעת הש"ס בעיון ובהעמקה - -

- - והשפע על כולנו שנת תשפ"ד טובה ומבורכת, שנה מוצלחת, מלאה וגדושה בעסק התורה והצלחה בעבודתך. יהי רצון שנזכה להמשיך ולהזרים סיפוק רוחני אדיר ללומדי התורה, להאיר את ליבם ונפשם באור התורה הקדושה, להוסיף עוד ועוד על הקודש, ולהגדיל את שמך בעולמך.

השפע בבקשה שנה טובה ומתוקה על בניך, עוסקי התורה, משתתפי תכניות 'דרשו', אשר מקדשים את חייהם בעסק התורה, השפע עליהם ועל משפחתם בריאות ונחת עושר וכבוד וכל מילי דמיטב, יישוב הדעת להמשיך להתעלות בעמל התורה וידיעתה.

יהי רצון שתשרה שכינה להנהלת הארגון היקר אשר יומם ולילה פועלת גדולות ונצורות להגדיל את תורתך ולקדש את שמך יתברך, לאנשי הצוות ולמאות הפעילים אשר כל אחד מהם ממלא את חלקו בכל לב ובמסירות ללא שיעור, הכל בעבורך ולמען תורתך.

תן לכולנו ולכל ישראל, כוח, הצלחה, נחת, בריאות, כתיבה וחתימה טובה - -

בליל ראש השנה גילה הבחור שבמקום ראש הדג הונח על צלחתו זנב דג. בעל ה'אור שמח' התבונן בתלמידו זה, כדי לראות מה יעשה וכיצד ינהג

מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על התשובה וזיכוי הרבים

ספר תורה לפניו בדרכו לבימה.

בסוף התפילה ניגש האדמו"ר אל הת"ח ואמר לו, בנעימות, שאסור לעשות זאת, והלכה פסוקה היא באליה רבה (או"ח, ל"ח ז'), וז"ל: 'כתב ה"מטה משה" (סימן כ"ה), שאסור לחלוץ תפילין בפני ס"ת אלא יילך לצדדין ויחלוץ'. הת"ח התנצל ואמר 'לא ידעתי, ומהיום אשתדל שהכל יהיה בסדר'.

אמר לו האדמו"ר: 'זה לא מספיק; אם הנך רוצה לעשות תשובה שלימה, תעורר אחרים לכך שאסור לחלוץ תפילין לפני

אחד מסממני התשובה העיקריים, המעניקים לאדם זכויות בראש השנה, מתבטא בכך שהוא מעורר אנשים אחרים להתרחק מהחטא שעשה הוא עצמו. כאשר רואים בשמים שלא די שהוא חוזר בתשובה ומתחרט על מעשיו, אלא מנסה לעורר גם את האחרים בענין זה, הרי בודאי שיקבלו את תשובתו במלואה.

מעשה שהיה בבית הכנסת 'משכנות הרועים' בירושלים, כאשר האדמו"ר רבי בנימין רבינוביץ ראה ת"ח שחלץ תפילין של רש"י לאחר חזרת הש"ץ, ולא הבחין הת"ח שבעת החליצה עבר

ספר תורה, ותאמר להם שבכל פעם שיראו גם הם דבר כזה, שיעוררו את האחרים, ואז תקובל תשובתך לרצון'.

כשהגיע תורו של הבחור שפטיה, גילה שטעו והניחו בצלחתו לא ראש של דג, אלא זנב של דג... רבי מאיר שמחה התבונן בתלמידו זה, כדי לראות מה יעשה וכיצד ינהג. הבחור ירא-השמים נעץ אף הוא את המזלג בזנב הדג, וקרא בקול גדול: יהי רצון מלפניך וכו', שאהיה זנב לאריות ולא ראש לשועלים... בשומעו כך, גילה רבי מאיר שמחה את קורת-רוחו, וקרא לו לשבת לצדו בראש השולחן! בנוסף לכך, לא הניחו להזדקק לאכילת 'ימים' אצל בעלי בתים בעיר, כפי שהיה נהוג בימים ההם, אלא קראו לאכול בקביעות על שולחנו. אין ספק שהיתה זו סייעתא דשמיא מיוחדת שהוענקה לבחור זה, על מנת שיוכל להשיב תשובה שכזו... (מתוך הספר 'מצוות בשמחה' בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

הבחור ירא-השמים נעץ אף הוא את המזלג בזנב הדג
סיפור מופלא שמענו על רבי שפטיה סגל זצ"ל, אביו של רבי יהודה זרחיה זצ"ל, רבה של קרית שלום בתל אביב. המקרה התרחש בהיותו בחור צעיר שזה עתה נכנס ללמוד בבית מדרשו של הגאון בעל ה'אור שמח'. המעשה אירע בליל ראש השנה. בביתו של הגאון הניחה הרבנית, כנהוג, בצלחתו של כל אחד מהמסובים חתיכה של ראש דג. כל אחד נטל את החתיכה במזלג, ואמר בקול 'יהי רצון מלפניך וכו' שנהיה לראש ולא לזנב'.

המשיך ר' ירחמיאל וטווה את תוכניתו, אם כל אחד יתחייב לשים בקופתו שקל אחד על כל אזכרה שהוא שוכח, וודאי יועיל לו הדבר שלא לשכוח, או לכל הפחות שישכח פחות ממה שהיה שוכח תמיד...

הגה"צ רבי ירחמיאל קראם זצ"ל בתוכנית מבריקה לימי הרחמים והסליחות

הלכות עשרת ימי תשובה והאזכרות המוסיפים בתפילת שמונה עשרה בימים אלו. ר' ירחמיאל הסביר בטוב טעם אלו אזכרות מעכבות והשוכחן חייב לחזור לראש התפילה, ואלו אזכרות אינן מעכבות. ובסיום השיעור הכריז ואמר לבחורים כי יש בידו תכנית נפלאה למנוע את השכחה באזכרות אלו.

פתרון מבריק לשכחה

זה דבר התוכנית:

האזכרה המעכבת ביותר היא 'המלך הקדוש', ומזכירים אותה ג' פעמים ביום אחד, בשחרית, מנחה וערבית. כמו כן ישנן עוד חמש אזכרות שצריכים לומר אותן מידי תפילה, אך אינן מעכבות בדיעבד, ובסך הכל שש אזכרות שמוסיפים בכל תפילה. אם נכפיל את שש האזכרות בשלוש התפילות, הרי לנו שמונה עשרה אזכרות ביום, כפול עשרה ימים - הרי לנו מאה ושמונים אזכרות.

מעתה, ממשיך ר' ירחמיאל וטווה את תוכניתו, אם כל אחד יתחייב לשים בקופתו שקל אחד על כל אזכרה שהוא שוכח, וודאי יועיל לו הדבר שלא לשכוח, או לכל הפחות שישכח פחות ממה שהיה שוכח תמיד... כאשר הכסף שייאסף ממצע זה ינותב לקופת 'ישיבת בין הזמנים' האמורה להתקיים ב'בין הזמנים' הקרוב, סיים ר' ירחמיאל להציג את התוכנית.

הבחורים היו מופתעים מדבר הרעיון, אך מיד הסכימו לקבלו. חיזוק מיוחד לעשרת ימי תשובה ושוברו בצידו, שהרי כל כסף

'אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו'.

אצל הגה"צ רבי ירחמיאל ההכנה בימי הרחמים והסליחות בדרכו לימי הדין הייתה גדולה ונשגבה. אוירת הימים הנוראים ניסרה אצלו בחלל מתחילת חודש אלול, ועסק התשובה ותיקון המעשים היה מוחשי מתמיד. עדיין מהדהדת באוזנינו תביעתו החודרת בערב ראש השנה, תביעה נוקבת, חודרת חדרי לב: 'כבר סיימת להכין את ראש הדג ואת ראש הכבש, אבל מה עם הראש שלך?!'...

נקל לתאר כי אם בחודש אלול כך, על אחת כמה עשרת הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים. עשרת ימי תשובה והתעלות רוחנית בהם האדם עוצר את מרוץ החיים, נעמד, ומתחיל לבדוק את פנקסיו, הנהגותיו והליכותיו. שהרי בימים אלו הקדוש ברוך הוא נמצא קרוב לכל קוראיו, ומי יוותר על זכות שכזו - להיות קרוב לריבונו של עולם, לחזור בתשובה, ולבקש מהמלך כל אשר על ליבו לקראת השנה החדשה העומדת בפתח.

ר' ירחמיאל, המזכה הגדול שחושב תמיד צעד ושנים קדימה, הגה רעיון גאוני, לא פחות. רעיון המשלב חיזוק, התעלות ו... הכנסה כספית לטובת מפעלותיו. הפעם עמד על הפרק 'ישיבת בין הזמנים' העומדת להיפתח מיד למחרת יום הכיפורים, ופרוטה לפרוטה - אין.

בשיעור בספר 'משנה ברורה' שהיה מוסר מידי יום ב'עזרת נשים' של הישיבה לאחר תפילת שחרית, למדו זה עתה את

שיכנס לקופה יעבור ליעוד רוחני של החזקת תורה באופן הנעלה ביותר.

עברו חלפו להם ימי הדין והמשפט, מוצאי יום הכיפורים, ור' ירחמיאל עובר בין הבחורים לספור את השלל...

'כמה כסף נחסך אצלך?' פונה הוא לראובן.
'כלום'...

'וכמה אצלך?' שואל הוא את שמעון.
'אפס'...

'ואצלך?' עובר הוא ללוי.
'שום דבר'...

'איך זה יתכן?! תמה ר' ירחמיאל, 'האם באמת לא שכחתם אפילו פעם אחת'?

'תראה', אומר לו ראובן 'אני לא יכולתי להרשות לעצמי לשכוח, אין לי ממון מיותר'...

כך ענה אף שמעון וכך ענה לוי, וכן כולם.

מוסר השכל

השיעור הבא במשנה ברורה שהתקיים בתחילת זמן חורף, הפך לשמוע'ס נוקב ויורד עד התהום וכך נאמר בו:
'רבותי! לימדתם אותי מוסר השכל נורא!'

'האדם יודע שכל השנה הבאה עליו לטובה מונחת על כף המאזניים בימי הדין והמשפט הן ברוחניות והן בגשמיות, ומחשבה זו לבדה אינה מרתיעה אותו מלהחסיר חלילה את האזכרות המעכבות. הימים הנוראים אינם 'מזכירים' לו להזכיר את אותם האזכרות ההכרחיות בתפילה. יכול האדם לשכוח להזכיר 'המלך הקדוש', ויתכן כי אף כל תפילתו היא כחלום יעוף'...

'אך שקל אחד לכל אזכרה שנשכחת זה כבר יותר מידי בשבילו... כאן הוא כבר יעשה הכל, אבל ה כ ל כדי שלא לשכוח חלילה, מה הוא עשיר'?

נורא למתבונן.

(מתוך הספר 'ירחמיאל' - גדול מזכי הרבים)

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדרך היומי

אימתי ישב מרן הגר"ח קנייבסקי על כסאו של אביו?

קידושין דף ל"א

"מכבדו במותו"

כששמע זאת מרן הגר"ח שליט"א מיד הגיב: וישב שלמה על כסא דוד! וראה משם שזה כבוד האב.
(דרך שיחה"ח"א עמו' רפ"ב)

כשישב מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א "שבעה" על אביו מרן הסטייפלר זצ"ל, ראו את מרן הגר"ח שליט"א יושב על מקומו של אביו. אחד הנוכחים לחש: הרי מכבדו בחייו ומכבדו במותו?

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייו

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם ניתן ליטול ידיים מבקבוק?

לא נטל, כיון שבאופן זה נחשבת הנטילה השנייה כהמשך של הנטילה הראשונה.

אולם, אם היד כבר התנגבה מעט, אינו יכול לשוב וליטול רק את החלק הנוסף שטרם נטל, כיון שחכמינו ז"ל תיקנו ליטול את היד כדרך נטילה, ובדרך כלל נוטלים את כל היד בבת אחת; וצריך ליטול את כל היד מחדש. וראה להלן.

[שו"ע קסב, ג, ומשנ"ב כה, כז, כח, כט ו'ל; בו"מ דרשו, 23]

בנטילת ידיים לסעודה, צריך לכתחילה ליטול את כל היד בבת אחת, ואם שופך את המים בכמה שפיכות - לא ישהה ביניהן כלל. ולכן, אין ליטול מכלי שפיו צר כל כך עד שצריך לשהות בין השפיכות.

ובדיעבד, אם נטל רק חלק מיזו - אם היד עדיין לחה במידה של 'טופח על מנת להטפח', דהיינו שאם יגע בה אדם אחר, ירטב דבר אחר ממגעו, רשאי להוסיף וליטול רק את חלק היד שעדיין

טפטפו מעט מים מהברז בשעת הנטילה - האם צריך ליטול שנית?

על היד באופן של נטילה ראויה.

ולדעת המחמירים, כך הדין גם במקרה שטפטפו מעט מים מן הברז על היד במהלך הנטילה - שהמים נטמאים מהיד; והיות שלא נשפכו על היד באופן של נטילה ראויה, צריך לנגבה וליטול שנית. ויתכן שאף לדעה הראשונה, צריך במקרה כזה ליטול את הידים שנית.

[משנ"ב קסב, כז; בו"מ דרשו, 22]

כאמור, אם נטל את מקצת היד, והיד התנגבה מעט, אינו רשאי ליטול את החלק הנוסף לבדו, וצריך ליטול את כל היד מחדש. ונחלקו הפוסקים בנוגע לניגוב היד לפני הנטילה: יש אומרים, שאין צורך לנגבה, אם משום שלדעתם מים אלו לא נטמאו, ואם משום שלדעתם מים אלו כן נטמאו אך מי הנטילה השנייה יטהרו אותם; ויש אומרים, שצריך לנגבה, משום שלדעתם המים נטמאו, ואין בכוחם של מי הנטילה השנייה לטהר מים אלו שלא נשפכו

מי שידיו נגעו זו בזו בין נטילת האחת לחברתה - האם צריך ליטול שנית?

הפוסקים אם צריך לנגב גם את ידו הראשונה.

ואם שפך על ידו, או על שתי ידיו בזו אחר זו, פחות מרביעית (150-86.4 מ"ל, לשיטות השונות) בבת אחת, ואחר כך שפשפן זו בזו טרם ששפך מים נוספים (ראה תקציר לאתמול) - נטמאו שתי ידיו, ולכל הדעות צריך לנגב את שתייהן וליטול שנית.

[שו"ע קסב, ד, משנ"ב לב, לו רמב, ושעה"צ ל; וראה בו"מ דרשו, 28]

מי שנטל יד אחת כדין, וטרם שנטל את ידו השנייה נגעו ידיו זו בזו - אף אם עשה כן בכוונה תחילה כדי להעביר את הלכלוך מיזו השנייה לפני נטילתה על ידי שפשופה ביד הראשונה, הרטובה - נטמאו שתי ידיו, משום שידו השנייה עדיין טמאה היא, ומטמאת את המים הבאים עליה מהיד הראשונה, הרטובה, ותוך כדי הנגיעה שבים מים אלו ומטמאים את היד הראשונה. ולכן, עליו ליטול את שתי ידיו. ולפני הנטילה, ינגב את ידו השנייה, ונחלקו

* השופך בנטילת ידים פחות מרביעית מים, צריך לשפוך פעמיים: פעם אחת כדי לטהר את הידים, ופעם נוספת כדי להעביר את מי השפיכה הראשונה אשר נטמאו מהיד.
* השופך בנטילת ידים רביעית מים ויותר בבת אחת, אינו נצרך לשפיכה נוספת. ויש אומרים, שאף כששופך רביעית בבת אחת על כל יד צריך לשפוך מים נוספים כדי להעביר את הראשונים.
* הנוטל ידיו צריך לשפשפן זו בזו לאחר הנטילה, כדי לנקותן היטב, וזאת אף כששופך רביעית על כל יד, או שטובל את ידיו במי מקוה ובנהר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר ל'בעל קורא' לדבר בין העליות?

הסיח דעתו מהקריאה - כל עוד לא בִּרַךְ את הברכה האחרונה על הקריאה, אין זה נחשב ל'הפסק'. ולכתחילה יקפיד גם ה'בעל קורא' שלא להפסיק במהלך הקריאה, ואף בין העליות.
[שו"ע קמ, ב, ומשנ"ב ו-ז; בו"מ דרשו, 7]

אסור לעולה לתורה להפסיק בדיבור במהלך עלייתו אפילו במילה אחת, ואף לצורך הקריאה. ואם הפסיק בדיבור בין הברכה הראשונה לקריאה, עליו לשוב ולברך, אלא אם כן הדיבור היה לצורך הקריאה. ואם הפסיק לאחר שכבר קרא פסוק אחד, אינו צריך לשוב ולברך אף אם הפסיק שלא לצורך הקריאה; ואף אם

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il